ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများကို လေ့လာခြင်း (အစ္စရေးနိုင်ငံ)

ရှင်ကုကူး

နိဒါန်း

၁၉၄၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ မဲခွဲဆုံးဖြတ်ချက်အရ ပါလက်စတိုင်းဒေသ၌ ဂျူးလူမျိုးများအတွက် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ထူထောင်ခွင့်ရရှိခဲ့ပါသည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်အရ ၁၉၄၈ ခုနှစ် မေလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံထူထောင်ကြောင်း ကြေညာခဲ့ပါသည်။ ထိုနိုင်ငံမှာ ခေတ်သစ်ဂျူးနိုင်ငံဟုခေါ်သော အစ္စရေးနိုင်ငံပင်ဖြစ်သည်။

ပထဝီဝင်အနေအထား

အစ္စရေးသမ္မတနိုင်ငံဟု တရားဝင်ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲသောအစ္စရေးနိုင်ငံသည် အရှေ့အလယ်ပိုင်းတွင်ရှိသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်၍ မြေထဲပင်လယ်၏ အရှေ့ဘက်ကမ်းရိုးတန်း၊ ပင်လယ်နီ၏မြောက်ဘက်စွန်းတွင်တည်ရှိသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလည်းဖြစ်ပါသည်။ မြောက်ဘက်တွင် လက်ဘနွန်နိုင်ငံ၊ အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် ဆီးရီးယားနိုင်ငံ၊ အရှေ့ဘက်တွင် ဂျော်ဒန်နိုင်ငံနှင့် မြောက်ဘက်တွင် အီဂျစ်နိုင်ငံစသည့် အာရပ်နိုင်ငံများအကြားတွင် တည်ရှိသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံ၏ အကျယ်အဝန်းမှာ ဧရိယာစတုရန်းကီလိုမီတာပေါင်း ၂၂၀၇၂ စတုရန်းကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းပါသည်။ အစ္စရေးနိုင်ငံ၏မြို့တော်မှာ ဂျေရုဆလင်မြို့ဖြစ်၍ တဲလ်အဗစ် (Tel Aviv) မြို့သည်လည်း နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးနှင့် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာအရ အချက်အချာကျသောမြို့တစ်မြို့ ဖြစ်ပါသည်။

လူဦးရေနှင့်ဘာသာစကား

အစ္စရေးနိုင်ငံတွင် ဂျူးလူမျိုး ၇၂ ဒသမ ၂ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် အာရပ်လူမျိုး ၂၀ ဒသမ ၉ ရာခိုင်နှုန်းတို့ အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်လျက်ရှိပြီး ၄ ဒသမ ၈ ရာခိုင်နှုန်းမှာ အခြားလူမျိုးများဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၂၁ ခုနှစ် ခန့်မှန်းလူဦးရေမှာ ၉၃၆၇၉၀၀ ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အစ္စရေးနိုင်ငံ၏ ရုံးသုံးဘာသာစကားမှာ ဟီဘရူးဘာသာစကားဖြစ်၍ အာရပ်ဘာသာစကားကိုလည်း အသိအမှတ်ပြုသုံးစွဲလျက်ရှိပါသည်။

အာဏာခွဲဝေကျင့်သုံးခြင်း

အစ္စရေးနိုင်ငံသည် ဥပဒေပြုရေးအာဏာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာနှင့် တရားစီရင်ရေးအာဏာများကို ခွဲဝေကျင့်သုံးလျက်ရှိသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာကို အစိုးရအဖွဲ့ကလည်းကောင်း၊ ဥပဒေပြုရေးအာဏာကို နက်ဆက်ဟုခေါ်ဆိုသည့် အထက်လွှတ်တော်ကလည်းကောင်း၊ တရားစီရင်ရေးအာဏာကို ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ် (ပြည်ထောင်စုတရားရုံးချုပ်) ကလည်းကောင်း အသီးသီးခွဲဝေကျင့်သုံးလျက်ရှိပါသည်။ အစ္စရေးနိုင်ငံတွင် အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းထားသော ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမရှိသော်လည်း အစ္စရေးနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေးအခြေအနေများနှင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို အခြေခံဥပဒေအချက် (၁၁) ချက်ကိုအခြေခံ၍ စီမံဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

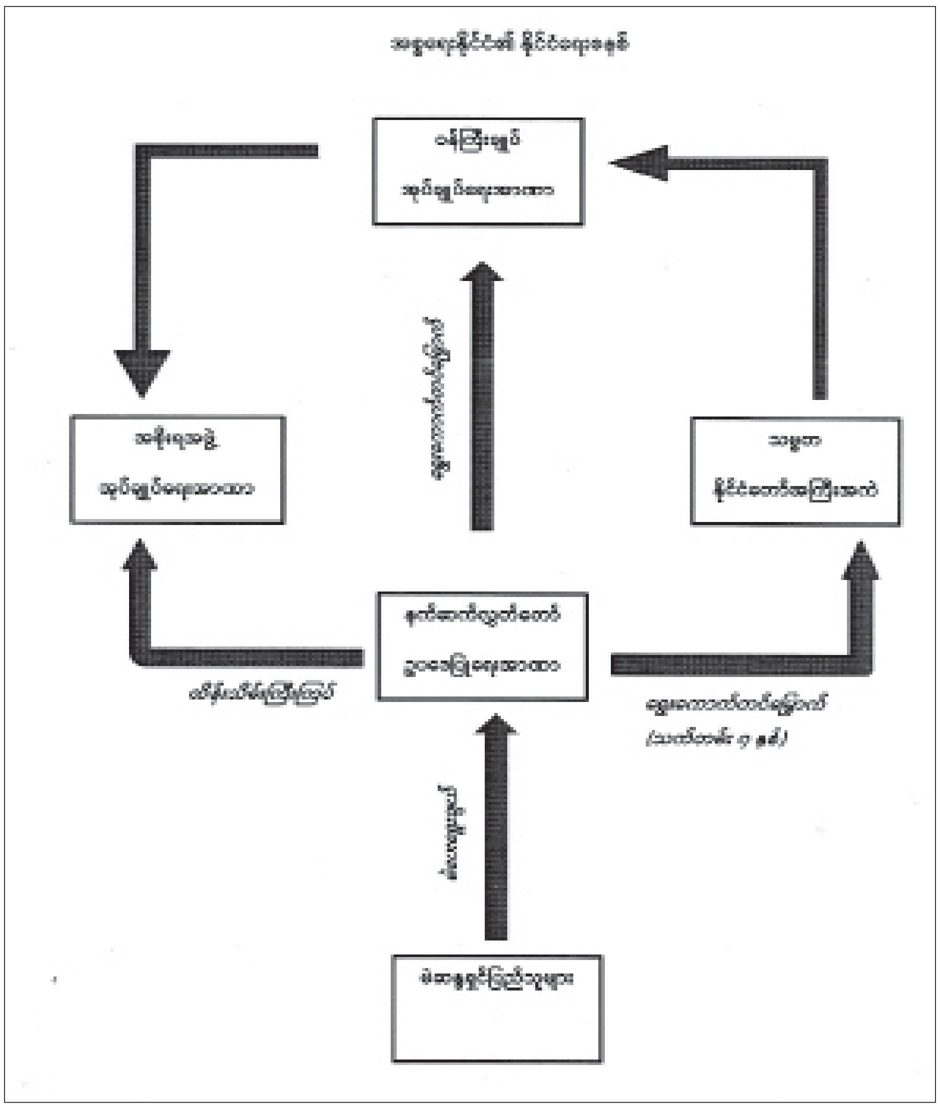

ဥပဒေပြုရေးအာဏာ

နက်ဆက်လွှတ်တော်သည် အစ္စရေးနိုင်ငံ၏ တစ်ခုတည်းသောလွှတ်တော်ဖြစ်၍ ဂျေရုဆလင်မြို့တော်တွင် ရုံးစိုက်ပါသည်။ နက်ဆက်လွှတ်တော်ကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ၁၂၀ ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားရှိပြီး ၎င်းလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကို ၁၉၅၈ ခုနှစ် နက်ဆက်လွှတ်တော် အခြေခံဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားသည့် အချိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ်ကိုကျင့်သုံး၍ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ လွှတ်တော်သက်တမ်းမှာ လေးနှစ်ဖြစ်ပါသည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကို မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူများက လျှို့ဝှက်မဲပေးခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး လေးနှစ်မပြည့်မီ ရွေးကောက်ပွဲထပ်မံကျင်းပရန်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပခြင်းမရှိဘဲ အစိုးရသစ်တစ်ရပ်ကို ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းရန်ကိုသော်လည်းကောင်း နက်ဆက်လွှတ်တော်က အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်ပါသည်။

အစ္စရေးနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးသော နက်ဆက်လွှတ်တော်ကို ၁၉၄၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် စတင်ကျင်းပခဲ့ပြီး ယခုလွှတ်တော်မှာ နှစ်ဆယ့်လေးကြိမ်မြောက်လွှတ်တော်ဖြစ်ပါသည်။ ကျင်းပခဲ့သောလွှတ်တော်များအနက် တစ်ဆယ့်သုံးကြိမ်သာ လွှတ်တော်သက်တမ်းလေးနှစ်အပြည့် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ညွန့်ပေါင်းအစိုးရဖွဲ့ရန် တည်ငြိမ်သည့်အခြေအနေမရှိခြင်း (သို့တည်းမဟုတ်) လွှတ်တော်အတွင်း ယုံကြည်စိတ်ချစွာ မဲပေးရွေးချယ်နိုင်ခြင်း၊ နိုင်ငံတော်ဘဏ္ဍာငွေ အသုံးစရိတ်ကို အတည်ပြုနိုင်ခြင်းမရှိခြင်း စသည့်အခြေအနေများကြောင့် ကျန်လွှတ်တော်များသည် သက်တမ်းလေးနှစ်လုံးလုံး အပြည့်အဝတာဝန်ထမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ခြင်းမရှိပါ။ နက်ဆက်လွှတ်တော်သည် ဥပဒေပြုရေးအာဏာကို ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ဥပဒေများအားလုံးကို ပြင်ဆင်ခွင့်၊ ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ရှိပါသည်။ ဥပဒေများကို ထပ်မံပြင်ဆင်ပြဋ္ဌာန်းရန် လိုအပ်သည့်အခြေအနေရှိပါကလည်း အခြေခံဥပဒေ (အချက် ၁၁ ချက်)နှင့် ပြဒါးတစ်လမ်းသံတစ်လမ်းဖြစ်နေသည့်တိုင် လွှတ်တော်အတွင်း ထောက်ခံမဲအများဆုံးရရှိပါက ဥပဒေများကို ပြင်ဆင်နိုင်သည့် အမြင့်ဆုံးအာဏာကို နက်ဆက်လွှတ်တော်က ရရှိထားပါသည်။ နက်ဆက်လွှတ်တော်အနေဖြင့် အခြေခံဥပဒေ (အချက် ၁၁ ချက်)ကို ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ပြဋ္ဌာန်းရန် လိုအပ်လာပါကလည်း အခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးတစ်ရပ်ကို ခေါ်ယူ၍ ပြင်ဆင်နိုင်ပါသည်။

၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် နက်ဆက်လွှတ်တော်အနေဖြင့် အခြေခံဥပဒေ (အချက် ၁၁ ချက်)ကိုအခြေခံ၍ တရားဝင်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (မူကြမ်း) ပြုစုထားရှိရန် စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ နက်ဆက်လွှတ်တော်အနေဖြင့် အစိုးရအဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များဖြစ်ကြသော ကော်မတီများဖွဲ့စည်းခြင်း၊ ဝန်ကြီးချုပ်အမည်စာရင်း တင်သွင်းရွေးချယ်ခြင်း၊ အစိုးရအဖွဲ့ဖွဲ့စည်းရန် သဘောတူညီခြင်း၊ သမ္မတနှင့် နိုင်ငံတော်ထိန်းသိမ်းကြီးကြပ်သူတို့ကို ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်း စသည့်လုပ်ငန်းစဉ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာ ထိန်းကျောင်းခြင်းများကို ဆောင်ရွက်ပါသည်။ ထို့အပြင် သမ္မတနှင့် နိုင်ငံတော်ထိန်းသိမ်းကြီးကြပ်သူတို့ကို အာဏာမှရုပ်သိမ်းဖယ်ရှားခြင်း၊ လွှတ်တော်ကို ဖျက်သိမ်းခြင်းနှင့် ရွေးကောက်ပွဲအသစ်ကျင်းပရန် ဆောင်ရွက်ခြင်းစသည့်ကိစ္စရပ်များကိုလည်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အခွင့်အာဏာရှိပါသည်။ ၂၀၂၁ ခုနှစ် မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် အစ္စရေးနိုင်ငံ၌ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပခဲ့ပြီးနောက် နှစ်ဆယ့်လေးကြိမ်မြောက် နက်ဆက်လွှတ်တော်ကို ခေါ်ယူကျင်းပနိုင်ခဲ့ပါသည်။

အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာ

အစ္စရေးနိုင်ငံ၏ အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာကို အစ္စရေးအစိုးရက တာဝန်ယူဆောင်ရွက်အုပ်ချုပ်ပါသည်။ အစ္စရေးနိုင်ငံတွင် ဝန်ကြီးချုပ်သည် နိုင်ငံရေးဩဇာတိက္ကမ အကြီးမားဆုံးသောသူဖြစ်ပါသည်။ ဝန်ကြီးချုပ်ကို နက်ဆက်လွှတ်တော်၏ ထောက်ခံချက်ဖြင့် သမ္မတက ခန့်အပ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ (၁၉၉၆ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၀၁ ခုနှစ်ကာလအတွင်း ဥပဒေအသစ်ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ဝန်ကြီးချုပ်ကို ပြည်သူမှ တိုက်ရိုက်ရွေးချယ်ခဲ့ပါသည်။) အများအားဖြင့် အင်အားကြီးပါတီ၏ဥက္ကဋ္ဌကို ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ရွေးချယ်လေ့ရှိပါသည်။ ဝန်ကြီးချုပ်သည် အစ္စရေးနိုင်ငံ၏ အစိုးရအကြီးအကဲဖြစ်သကဲ့သို့ လွှတ်တော်အကြီးအမှူးလည်းဖြစ်ပါသည်။ လက်ရှိဝန်ကြီးချုပ်မှာ ၂၀၂၁ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲပြီးနောက် ရွေးချယ်ခန့်အပ်ထားသည့် Naftali Bennett ဖြစ်ပြီး ဆယ့်သုံးယောက်မြောက် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်လျက်ရှိပါသည်။

ဝန်ကြီးချုပ်အနေဖြင့် အစိုးရအဖွဲ့က မဲပေး၍ ဆုံးဖြတ်ထားသော နိုင်ငံတကာနှင့် ပြည်တွင်းရေးရာမူဝါဒများကို အတည်ပြုချမှတ်ပေးရပါသည်။ ဝန်ကြီးများ၊ အစိုးရဝန်ကြီးဌာနများ၏ အကြီးအကဲများ၊ ဒုတိယဝန်ကြီးများ၊ သီးခြားတာဝန်ယူထားခြင်းမရှိသည့် ဝန်ကြီးများဖြင့် အစိုးရအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းထားရှိပါသည်။ အစိုးရအဖွဲ့၏ဝန်ကြီးများကို ဝန်ကြီးချုပ်က ခန့်အပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း အစိုးရအဖွဲ့ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နက်ဆက်လွှတ်တော်တွင်တင်ပြ၍ အတည်ပြုချက်ရယူရန် လိုအပ်ပါသည်။ အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များကို ဝန်ကြီးချုပ်က ဖြုတ်ချထုတ်ပယ်ပစ်နိုင်သော်လည်း အစားထိုးခန့်အပ်မည်ဆိုပါက နက်ဆက်လွှတ်တော်၏ အတည်ပြုချက်ရယူရမည်ဖြစ်ပါသည်။ အစိုးရအဖွဲ့တွင်ခန့်အပ်သည့် ဝန်ကြီးအများစုသည်လည်း နက်ဆက်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသာ ဖြစ်ပါသည်။ အပတ်စဉ် တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်း အစိုးရအဖွဲ့အစည်းအဝေးကို ကျင်းပလေ့ရှိပြီး အခြေအနေအချိန်အခါအရ လိုအပ်လာပါကလည်း အစည်းအဝေးများ ထပ်မံခေါ်ယူကျင်းပနိုင်ပါသည်။

အစိုးရအဖွဲ့အစည်းအဝေး၏ ဥက္ကဋ္ဌသည် ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတကာရေးရာနှင့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာမူဝါဒများ ချမှတ်ရန်အလို့ငှာ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့ကိုလည်း ဖွဲ့စည်းထားရှိပါသည်။ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့ကို ဝန်ကြီးချုပ်ကဦးဆောင်ပြီး သီးခြားရွေးချယ်ထားသောဝန်ကြီးများဖြင့် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။

စာမျက်နှာ ၁၉ သို့

★ စာမျက်နှာ ၁၈ မှ

စစ်မက်ဖြစ်ပွားချိန်များ၊ နိုင်ငံရေးမတည်ငြိမ်သည့် အချိန်များ၊ ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားနေသည့် အချိန်များတွင် ထိရောက်လျင်မြန်သော ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရန်နှင့် သံတမန်ရေးရာ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အစ္စရေးနိုင်ငံတွင် ဝန်ကြီးဌာန ၂၈ ခုရှိပြီး ဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုချင်းအနေဖြင့် ပြည်သူ့ရေးရာစီမံခန့်ခွဲမှုကဏ္ဍတစ်ခုချင်းစီအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပေးရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုချင်းစီကို အစိုးရအဖွဲ့နှင့်နက်ဆက်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထဲမှ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ထားသည့်ဝန်ကြီးတစ်ဦးစီက ဦးဆောင်၍တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပါသည်။ အစ္စရေးနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံတော်ထိန်းသိမ်းကြီးကြပ်သူ (State Comptroller) တစ်ဦးရှိပါသည်။ ထိုနိုင်ငံထိန်းသိမ်းကြီးကြပ်သူကို နက်ဆက်လွှတ်တော်အတွင်း လျှို့ဝှက်ဆန္ဒမဲပေးခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး ထိုနိုင်ငံတော်ထိန်းသိမ်းကြီးကြပ်သူအနေဖြင့် အစိုးရအဖွဲ့၏ ဆောင်ရွက်ချက်များ၊ မူဝါဒများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းများကို ဆောင်ရွက်ပါသည်။

လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများကို ပုံမှန်အားဖြင့် လေးနှစ်တစ်ကြိမ်ကျင်းပလေ့ရှိသော်လည်း ညွန့်ပေါင်းအစိုးရဖွဲ့ရန် တည်ငြိမ်သည့်အခြေအနေမရှိခြင်း (သို့တည်းမဟုတ်) လွှတ်တော်အတွင်း ယုံကြည်စိတ်ချစွာ မဲပေးရွေးချယ်နိုင်ခြင်းမရှိသည့် အခြေအနေများကြောင့် အစိုးရအဖွဲ့ကို စောစီးစွာ ဖျက်သိမ်းလိုက်ရသည့် အခြေအနေများလည်းရှိခဲ့ပါသည်။ ၂၀၂၂ ခုနှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲပြီးနောက် အစ္စရေးနိုင်ငံ၏ ၃၆ ခုမြောက်သော အစိုးရအဖွဲ့ကို ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့ပါသည်။

အစ္စရေးနိုင်ငံ၏ အကြီးအကဲမှာ သမ္မတဖြစ်၍ လက်ရှိသမ္မတမှာ Isaac Herzog ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၇ ရက်နေ့တွင် စတင်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သမ္မတ၏ သက်တမ်းမှာ ခုနစ်နှစ်ဖြစ်ပါသည်။ သမ္မတအနေဖြင့် ၎င်း၏အာဏာဖြင့်ပြဋ္ဌာန်းနိုင်သော ဥပဒေများကို လက်မှတ်ရေးထိုးပြဋ္ဌာန်းခြင်း၊ နိုင်ငံတကာသဘောတူစာချုပ်များ၊ နှစ်နိုင်ငံအကြား သဘောတူစာချုပ်များကို လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအရ ဝန်ကြီးချုပ်ခန့်အပ်မှုကို အတည်ပြုသဘောတူခြင်း၊ သံအမတ်ကြီးများခန့်အပ်ခြင်း၊ နိုင်ငံတကာသံရုံးများမှ သံတမန်များခန့်အပ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ပါသည်။ ထို့အပြင် အစိုးရအဖွဲ့တွင် ပါဝင်သည့် အခြားအရေးကြီးတာဝန်များကိုလည်း ထမ်းဆောင်ပါသည်။ သမ္မတသည် ပြစ်ဒဏ်ကျခံနေရသည့်အကျဉ်းသားများကို လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးနိုင်သည့်အာဏာကို ပိုင်ဆိုင်ထားသောအစိုးရအဖွဲ့၏ တစ်ဦးတည်းသောအာဏာပိုင်ဖြစ်ပါသည်။ သမ္မတအနေဖြင့် အစ္စရေးဒေသကို အုပ်ချုပ်သည့်အာဏာပိုင်များ၊ Magen David Adom ဟုခေါ်ဆိုသည့် နိုင်ငံတော်အရေးပေါ်အခြေအနေကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်း၏ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အခြားဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းအမြောက်အမြား၏ ခေါင်းဆောင်များ၊ အဖွဲ့ဝင်များကို ခန့်အပ်ခြင်းစသည့်လုပ်ငန်းများကိုလည်း တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပါသည်။ ထို့အပြင် တရားသူကြီးများကို ခန့်အပ်ရန် လျာထားပြီးနောက် ၎င်းတို့ကိုခန့်အပ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ပါသည်။

တရားစီရင်ရေးအာဏာ

အစ္စရေးနိုင်ငံ၏ တရားစီရင်ရေးကဏ္ဍကို အစိုးရအဖွဲ့နှင့်ဆက်စပ်ခြင်းမရှိဘဲ အမှီအခိုကင်းစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီမံထားရှိပါသည်။ တရားစီရင်ရေးစနစ်၏အကြီးအကဲမှာ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်အကြီးအကဲနှင့် တရားရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီးတို့ ဖြစ်ပါသည်။ အစ္စရေးနိုင်ငံတွင် ဘာသာပေါင်းစုံ မှီတင်းနေထိုင်လျက်ရှိသောကြောင့် ဘာသာရေးနှင့် လောကီရေးဆိုင်ရာတရားရုံးများကိုလည်း တရားစီရင်ရေးကဏ္ဍတွင် ထည့်သွင်းထားရှိပါသည်။ တရားရေးစနစ်တွင် တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာတရားရုံးများ၊ ဘာသာရေးဆိုင်ရာတရားရုံးများ၊ အလုပ်သမားဆိုင်ရာတရားရုံးများ၊ စစ်တရားရုံးများ၊ ရေတပ်မတော်ဆိုင်ရာတရားရုံးများဖြင့် ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ တရားရုံးများအတွက် တရားသူကြီးများကို Judicial Selection Committee က ရွေးချယ်ခန့်အပ်ပါသည်။

လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပမှုအခြေအနေများ

အစ္စရေးနိုင်ငံသည်လည်း မဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူတိုင်း မဲပေးနိုင်သည့် ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ကျင့်သုံးသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ အစ္စရေးနိုင်ငံကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ပေါင်း ၁၂၀ ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော နက်ဆက် (Knesset) ဟုခေါ်သည့် အထက်လွှတ်တော်က အုပ်ချုပ်ခြင်းဖြစ်၍ နက်ဆက်လွှတ်တော်အတွက် ကိုယ်စားလှယ်နေရာများ ရွေးချယ်ရာတွင် အချိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ်ကို ကျင့်သုံး၍ ရွေးချယ်ခြင်းဖြစ်ပြီး စုစုပေါင်းခိုင်လုံမဲအရေအတွက်၏ အနည်းဆုံး ၃ ဒသမ ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းအနိုင်ရရှိသော နိုင်ငံရေးပါတီများက လွှတ်တော်တွင် ပါဝင်ခွင့်ရရှိမည်ဖြစ်ပြီး ထိုအနိုင်ရပါတီများမှ ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံးပါဝင်ကာ ညွန့်ပေါင်းအစိုးရတစ်ရပ်ဖွဲ့စည်း၍ အုပ်ချုပ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အစ္စရေးနိုင်ငံ၏ ရွေးကောက်ပွဲစနစ်သည် နက်ဆက်လွှတ်တော်အခြေခံဥပဒေနှင့် ၁၉၆၉ ခုနှစ် နက်ဆက်ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ ဆောင်ရွက်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲရေတွက်ရာ၌ D'Hondt စနစ်ကို အသုံးပြု၍ ရေတွက်ပါသည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ် နိုင်ငံရေးပါတီမှတ်ပုံတင်ခြင်းဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်ထားသည့် နိုင်ငံရေးပါတီများကသာ ဆက်လက်ရပ်တည်ပိုင်ခွင့်ရှိပြီး ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်ရရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နိုင်ငံလုံးကို မဲဆန္ဒနယ်တစ်နယ်အဖြစ်သတ်မှတ်ထားပြီး မဲဆန္ဒရှင်များအနေဖြင့် နိုင်ငံရေးပါတီများကို တိုက်ရိုက်ရွေးချယ်မဲပေးခြင်းစနစ်ကို ကျင့်သုံးပါသည်။ မဲရုံများကို နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးတွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိပါသည်။ သံရုံးဝန်ထမ်းများ၊ ကုန်သွယ်ရေကြောင်းလုပ်ဆောင်နေသည့် ကုန်သည်များသာ ကြိုတင်ဆန္ဒမဲပေးခွင့်ရှိပါသည်။

အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင် ရရှိသောခိုင်လုံမဲစုစုပေါင်း၏ အနည်းဆုံး ၃ ဒသမ ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ရရှိသော နိုင်ငံရေးပါတီကိုသာ အချိုးကျကိုယ်စားပြုရွေးချယ်ရာတွင် ထည့်သွင်းတွက်ချက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသတ်မှတ်ချက်သည် နိုင်ငံရေးပါတီအချို့ကို လွှတ်တော်တွင် နေရာမရရှိနိုင်စေရန် ဖန်တီးထားသည့်အခြေအနေဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း အချို့သောပါတီများကိုလည်း မဟာမိတ်ဖွဲ့နိုင်ရန်အတွက် တွန်းအားပေးသည့် အခြေအနေတစ်ရပ်ဟုလည်း ဆိုနိုင်ပါသည်။ ထိုသို့သတ်မှတ်လုပ်ဆောင်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံရေးအရောင်အသွေးစုံပါဝင်သော နိုင်ငံရေးပါတီငယ်များအနေဖြင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့ကာ အာဏာကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဖြန့်ကြက်ကျင့်သုံးလာနိုင်သည့် အခြေအနေပင်ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၆၉ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲများမတိုင်မီက နိုင်ငံရေးပါတီအမျိုးမျိုးက မဟာမိတ်ဖွဲ့ကာ ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှုများရှိသော်လည်း အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင် မည်သည့်ပါတီကမျှ အပြတ်အသတ်အနိုင်ရခြင်းမရှိသည့်အတွက် ပါတီစုံပါဝင်သော ညွန့်ပေါင်းအစိုးရကိုဖွဲ့၍ အုပ်ချုပ်ဆောင်ရွက်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီးသော အစ္စရေးနိုင်ငံသားတိုင်း မဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိ၍ ပြည်ပတွင် အခြေချနေထိုင်လျက်ရှိသော အစ္စရေးနိုင်ငံသားများအနေဖြင့် အစ္စရေးနိုင်ငံသို့ ပြန်လာ၍ မဲပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း အစ္စရေး ကုန်တင်သင်္ဘောများတွင် မဲပေးနိုင်ရန်အတွက် မဲရုံကိုဖွင့်လှစ်ထားရှိပါသည်။ ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မတီဦးစီး၍ နက်ဆက်ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေများအတိုင်း ရွေးကောက်ပွဲများကို ကြီးမှူးကျင်းပပါသည်။

ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မတီဖွဲ့စည်းထားရှိမှု

၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သော နက်ဆက်ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေအရ နက်ဆက်လွှတ်တော်အသစ်ဖွဲ့စည်းပြီး ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းရမည်ဖြစ်ပါသည်။ နက်ဆက်လွှတ်တော်အတွက် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်အလို့ငှာ ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်မှ တရားသူကြီးများဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့က တရားလွှတ်တော်တရားသူကြီးတစ်ဦးကို ကော်မတီ၏ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ရွေးချယ်ပေးရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ၂၄ ကြိမ်မြောက် နက်ဆက်လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ဥက္ကဋ္ဌမှာ တရားသူကြီး Uzi Fogelman ဖြစ်ပါသည်။ ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များမှာ နက်ဆက်လွှတ်တော်အတွင်း ကိုယ်စားလှယ်နေရာရရှိထားသော နိုင်ငံရေးပါတီများမှ ကိုယ်စားလှယ်များဖြစ်ပါသည်။

လွှတ်တော်တွင် ကိုယ်စားလှယ်အရေအတွက် လေးနေရာနှင့်အထက် ရရှိထားသော နိုင်ငံရေးပါတီအနေဖြင့် ကိုယ်စားလှယ်လေးနေရာလျှင် ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ် တစ်ဦးနှုန်းဖြင့် သတ်မှတ်၍ ခန့်အပ်ထားရှိပါသည်။ ကိုယ်စားလှယ်အရေအတွက် လေးနေရာထက်နည်း၍ ရရှိထားသော နိုင်ငံရေးပါတီအနေဖြင့် အနည်းဆုံးဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မတီအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးနှုန်းသတ်မှတ်၍ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရပါသည်။ လွှတ်တော်အတွင်း ကိုယ်စားလှယ်နေရာရရှိမှု အများဆုံးဖြစ်သော နိုင်ငံရေးပါတီများမှကိုယ်စားလှယ်များက ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရပါသည်။ အကယ်၍ နိုင်ငံရေးပါတီများအနေဖြင့် ကိုယ်စားလှယ်အရေအတွက် ရရှိမှုပိုမိုများပြားပါက ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌကို ရှစ်ဦးအထိ တိုးမြှင့်ခန့်ထားနိုင်ပါသည်။ (၁၄) ကြိမ်မြောက် နက်ဆက်လွှတ်တော်တွင် တရားလွှတ်တော်တရားသူကြီးတစ်ဦးကို ကော်မတီ၏ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် လည်းကောင်း၊ နက်ဆက်လွှတ်တော်အတွင်း ကိုယ်စားလှယ်ရရှိမှုအများဆုံး နိုင်ငံရေးပါတီ ခုနစ်ခုမှ ကိုယ်စားလှယ် ခုနစ်ဦးတို့က ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌများအဖြစ်လည်းကောင်း၊ လွှတ်တော်တွင် ပါဝင်ခွင့်ရရှိသော နိုင်ငံရေးပါတီ ၁၃ ပါတီမှ အထက်ဖော်ပြပါတွက်ချက်မှုအရ ကိုယ်စားလှယ် ၂၆ ဦးတို့က အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လည်းကောင်း စုစုပေါင်း ၃၄ ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားရှိပါသည်။ ကော်မတီဝန်ထမ်းများ၏အကြီးအကဲသည် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ဖြစ်ပါသည်။ ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မတီလက်အောက်တွင် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာဆပ်ကော်မတီ၊ ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာဆပ်ကော်မတီ၊ အထူးမဲရုံများဆိုင်ရာဆပ်ကော်မတီ၊ လေ့ကျင့်သင်ကြားရေးဆိုင်ရာဆပ်ကော်မတီ၊ မဲရုံနေရာနှင့် မဲဆန္ဒရှင်များကို သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာဆပ်ကော်မတီနှင့် တင်ဒါဆပ်ကော်မတီဟူ၍ ဆပ်ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းထားရှိကာ ရွေးကောက်ပွဲ အောင်မြင်စွာကျင်းပနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ဒေသဆိုင်ရာကော်မတီများဖွဲ့စည်းထားရှိမှု

ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ သုံးလဝန်းကျင်၌ ဒေသဆိုင်ရာကော်မတီများကို ဖွဲ့စည်းပါသည်။ ဒေသဆိုင်ရာ ကော်မတီဖွဲ့စည်းမှုသည်လည်း ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မတီဖွဲ့စည်းမှုအတိုင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကော်မတီများတွင် တရားသူကြီးတစ်ဦးက ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်၍ ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များကိုလည်း အချိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ်ဖြင့် ပါဝင်စေပါသည်။ ထိုဒေသဆိုင်ရာကော်မတီဖွဲ့စည်းမှုကို ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မတီထံသို့ တင်ပြ၍ အတည်ပြုချက်ရယူပါသည်။ ရွေးကောက်ပွဲ အောင်မြင်စွာကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် ဒေသဆိုင်ရာကော်မတီ ၁၉ ခု ဖွဲ့စည်း၍ ဆောင်ရွက်ပါသည်။ ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မတီအနေဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပမည့်နေ့မတိုင်မီ ရက်ပေါင်း ၅၂ ရက်ထက်နောက်မကျစေဘဲ ဒေသဆိုင်ရာကော်မတီများကို ဖွဲ့စည်းထားရှိရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် (၂၄) ကြိမ်မြောက် နက်ဆက်လွှတ်တော်အတွက် ဒေသဆိုင်ရာကော်မတီတစ်ခုစီတွင် အဖွဲ့ဝင် ၃၄ ဦး ခန့်အပ်ထားရှိပါသည်။ မတူညီသည့်အချက်တစ်ခုမှာ ဒေသဆိုင်ရာကော်မတီတွင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ သုံးဦးသာခန့်အပ်ထားရှိပါသည်။ တစ်ချိန်တည်း၌ပင် ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မတီနှင့် ဒေသဆိုင်ရာကော်မတီများတွင် ဝန်ထမ်းများကို တိုးမြှင့်ခန့်အပ်ခြင်း၊ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည့်နေ့တွင် ကော်မတီလက်အောက်၌ တာဝန်ထမ်းဆောင်နိုင်ရန် ဝန်ထမ်းပေါင်း ၄၀၀၀ နီးပါးကို ခန့်အပ်ခြင်းတို့ကိုဆောင်ရွက်ပါသည်။ ထိုဝန်ထမ်းများ၏ သက်တမ်းမှာ ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် သုံးလခန့်သာဖြစ်ပါသည်။ ရွေးကောက်ပွဲနေ့တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်မည့် မဲရုံဝန်ထမ်းများကို ဒေသဆိုင်ရာကော်မတီက သင်တန်းများပို့ချ၍ သင်ကြားပေးပါသည်။

ရွေးကောက်ပွဲလုပ်ငန်းစဉ်များ

အစ္စရေးနိုင်ငံ၏ အခြေခံဥပဒေအရ နက်ဆက်လွှတ်တော်အတွက် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကို ဂျူးလူမျိုးတို့ပြက္ခဒိန်အရ ကျရောက်သော Cheshvan လ (အောက်တိုဘာလအစောပိုင်းနှင့် နိုဝင်ဘာလလယ်)၏ အင်္ဂါနေ့တွင် ကျင်းပလေ့ရှိသည်။ လေးနှစ်တစ်ကြိမ်ကျင်းပပါသည်။ သို့သော်လည်း အခြေအနေတစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် သတ်မှတ်ထားသောရက်ထက်စော၍ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပနိုင်ကြောင်း အခြေခံဥပဒေတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။ နိုင်ငံရေးအကြောင်းတရားများ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၊ အစိုးရအနေဖြင့် ၎င်းတို့ချမှတ်ဆောင်ရွက်သည့်မူဝါဒများကို လွှတ်တော်မှ ထောက်ခံမှုမရှိတော့ခြင်း စသည့်အခြေအနေများနှင့် ကြုံတွေ့ရသည့်အချိန်တွင် ရွေးကောက်ပွဲထပ်မံကျင်းပရန်အတွက် နက်ဆက်လွှတ်တော်၌ မဲခွဲဆုံးဖြတ်၍သော်လည်းကောင်း၊ သမ္မတက အမိန့်ပြန်တမ်း ထုတ်ပြန်၍သော်လည်းကောင်း ရွေးကောက်ပွဲတစ်ရပ် ထပ်မံကျင်းပနိုင်ပါသည်။ နှစ်စဉ်ဘဏ္ဍာငွေသတ်မှတ်ခြင်းကို နက်ဆက်လွှတ်တော်အနေဖြင့် မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် အတည်ပြုရန် ပျက်ကွက်ခြင်းသည်လည်း ရွေးကောက်ပွဲကို စော၍ကျင်းပစေနိုင်သည့် အကြောင်းရင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ နက်ဆက်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အများစုက ထောက်ခံပါက ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပမည့်ရက်ကို ရွှေ့ဆိုင်းသတ်မှတ်ခြင်းများလည်း ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

(ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်)

ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများကို လေ့လာခြင်း (အစ္စရေးနိုင်ငံ)

ရှင်ကုကူး

(ယမန်နေ့မှအဆက်)

ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူများ၊ မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းပြုစုခြင်းနှင့် ကြေညာခြင်း

နက်ဆက်အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၅ အရ အောက်ပါအချက်များနှင့် ပြည့်စုံသူများသည် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသည်-

- ❖ နက်ဆက်လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ စတင်ကျင်းပရန် သတ်မှတ်ထားသည့်နေ့၌ အသက် (၁၈) နှစ်ပြည့်ပြီးသူ၊ (နှစ်ဆယ့်လေးကြိမ်မြောက် နက်ဆက်လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ၂၀၀၃ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၂ ရက်နေ့နှင့် ၎င်းနေ့မတိုင်မီမွေးဖွားသောသူများ)
- ❖ လူဦးရေစာရင်းတွင်ပါဝင်၍ အစ္စရေးနိုင်ငံသားတစ်ဦးဖြစ်ကာ မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းတွင် မှတ်ပုံတင်ထားသူ၊ (နှစ်ဆယ့်လေးကြိမ်မြောက် နက်ဆက်လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် နောက်ဆုံးထား၍ မှတ်ပုံတင်ထားသူ)
- ❖ လူဦးရေစာရင်းတွင် အမည်၊ နေရပ်လိပ်စာနှင့်တကွ မှတ်ပုံတင်ထားသော အစ္စရေးနိုင်ငံသား။

မဲဆန္ဒရှင်များအနေဖြင့် မိမိတို့ရောက်ရှိနေထိုင်သည့် နေရပ်လိပ်စာ မှန်/မမှန်ကို အစ္စရေးနိုင်ငံ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၏ Website တွင် စစ်ဆေးနိုင်ရန် စီစဉ်ထားရှိပါသည်။ နေရပ်လိပ်စာ ပြင်ဆင်လိုသူများအနေဖြင့် သက်ဆိုင်ရာအထောက်အထားတစ်ခုခု (ဥပမာအားဖြင့် - မှတ်ပုံတင်၊ ယာဉ်မောင်းလိုင်စင် စသည်) တို့ကို တင်ပြ၍ အွန်လိုင်းဖြင့် ပြင်ဆင်နိုင်ပါသည်။ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၏ လူဦးရေစာရင်းကိုအခြေခံ၍ ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မတီက မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းကို ပြုစုပါသည်။

မဲဆန္ဒရှင်များအနေဖြင့် မဲစာရင်းတွင် ၎င်းတို့အမည် ပါ/မပါနှင့် မဲပေးရမည့်မဲရုံများစာရင်းကို အင်တာနက်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဖုန်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဖက်စ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ SMS စာတိုပေးပို့ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း စုံစမ်းမေးမြန်းကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။ ထိုအချက်အလက်များကို အစ္စရေးနိုင်ငံ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၏ Website ပေါ်တွင် ဖော်ပြထားရှိပါသည်။ ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ E-Mail မှတစ်ဆင့်လည်း မဲပေးရမည့်မဲရုံတည်ရှိရာနေရာများကို မဲဆန္ဒရှင်များထံသို့ ပေးပို့အကြောင်းကြားပါသည်။

ရွေးကောက်ပွဲစနစ်နှင့် မဲဆန္ဒနယ်သတ်မှတ်ခြင်း

အစ္စရေးနိုင်ငံအနေဖြင့် အချိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ်ကို ကျင့်သုံးရာတွင် မဲဆန္ဒရှင်များအနေဖြင့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းတစ်ဦးချင်းစီကို တိုက်ရိုက်ရွေးချယ်ပေးရခြင်းမဟုတ်ဘဲ မိမိတို့ရွေးချယ်လိုသည့် နိုင်ငံရေးပါတီများကိုသာ ရွေးချယ်မဲပေးရသည့် Closed-List Method ကိုကျင့်သုံးပါသည်။ နက်ဆက်လွှတ်တော်တွင် ကိုယ်စားလှယ်နေရာပေါင်း ၁၂၀ ရှိ၍ အနည်းဆုံးရရှိရမည့် မဲအရေအတွက်သတ်မှတ်ချက်ပြည့်မီကျော်လွန်သော နိုင်ငံရေးပါတီများအနေဖြင့် D'Hondt method ကို အသုံးပြု၍ ကိုယ်စားလှယ်နေရာ ခွဲဝေသတ်မှတ်ပါသည်။ နိုင်ငံရေးပါတီများအနေဖြင့် အနည်းဆုံးရရှိရမည့် မဲအရေအတွက်ပြည့်မီနိုင်ရန်အတွက် နိုင်ငံရေးပါတီအချင်းချင်း မဟာမိတ်ဖွဲ့ခွင့်ကိုလည်း ခွင့်ပြုပေးထားပါသည်။

အစ္စရေးနိုင်ငံ၏ အနည်းဆုံးရရှိရမည့်ခိုင်လုံမဲအရေအတွက် သတ်မှတ်ချက်သည် အခြားနိုင်ငံများနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက နည်းပါးနေကြောင်း တွေ့ရှိရသော်လည်း အစ္စရေးနိုင်ငံအတွင်းရှိ နိုင်ငံရေးပါတီငယ်များကိုယ်စားပြုခွင့် ပိုမိုရရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံရေးပါတီများသည် ၎င်းတို့ရရှိထားသောခိုင်လုံမဲများမှ ခွဲတမ်းအရ ရရှိမည့်ကိုယ်စားလှယ်နေရာများ ခွဲဝေပြီးနောက်တွင် ပိုနေသေးသည့် ဆန္ဒမဲများလည်းရှိပါသည်။ အကယ်၍ နိုင်ငံရေးပါတီနှစ်ခုအနေဖြင့် ထိုအပိုဖြစ်နေသောဆန္ဒမဲများကို ပေါင်းလိုက်ပါက နောက်ထပ်ကိုယ်စားလှယ်နေရာတစ်နေရာ ထပ်မံရရှိနိုင်ပါသည်။ အပိုဆန္ဒမဲအရေအတွက် ပိုမိုပါဝင်သောနိုင်ငံရေးပါတီက ထိုထပ်မံရရှိမည့်ကိုယ်စားလှယ်နေရာကို ရရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။ မဲဆန္ဒနယ်သတ်မှတ်ရာတွင် တစ်နိုင်ငံလုံးကို မဲဆန္ဒနယ်တစ်နယ်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားရှိပါသည်။

နိုင်ငံရေးပါတီများမှ ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအမည်စာရင်း တင်သွင်းခြင်းနှင့် ဆန္ဒမဲလက်မှတ်များသတ်မှတ်ခြင်း

တစ်နိုင်ငံလုံးကို မဲဆန္ဒနယ်တစ်နယ်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသောကြောင့် နိုင်ငံရေးပါတီများမှ အဆိုပြုတင်သွင်းသော ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများအနေဖြင့် တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် ယှဉ်ပြိုင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံရေးပါတီများအနေဖြင့် ၎င်းတို့ရွေးချယ်ထားသော ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ၏အမည်စာရင်းကို Closed List ဖြင့် တင်သွင်းရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်ပါ ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအဖြစ် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်မရှိသူများမှအပ အသက် (၂၁) နှစ်ပြည့်ပြီးသော အစ္စရေးနိုင်ငံသားများအားလုံးသည် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအဖြစ် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံရေးပါတီများအနေဖြင့် ဆန္ဒမဲလက်မှတ်အဖြစ် အသုံးပြုမည့် ပါတီကိုယ်စားပြုစာလုံးနှင့် ပါတီအမည်တို့ကို ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မတီသို့ပေးပို့၍ မှတ်ပုံတင်ထားရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ ပါတီအသစ်များအနေဖြင့် တည်ရှိနေပြီးသော ပါတီများ အသုံးပြုပြီးသောစာလုံးများကို အသုံးပြုမည်ဆိုပါက ထိုပါတီထံမှ ခွင့်ပြုချက်ရရှိမှသာ အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မတီအနေဖြင့် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ကြမည့် ပါတီအမည်များ၊ ၎င်းတို့ပါတီကိုယ်စားပြုစာလုံးများကို ကော်မတီ Website တွင် ကြေညာထားပါသည်။

ကြိုတင်ဆန္ဒမဲပေးခြင်းနှင့် ရွေးကောက်ပွဲနေ့၌ ဆန္ဒမဲပေးခြင်း

ကြိုတင်မဲပေးခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကမ္ဘာအနှံ့အပြားတွင် ရောက်ရှိနေသော အစ္စရေးနိုင်ငံ၏ သံရုံးဝန်ထမ်းများနှင့် ၎င်းတို့၏မိသားစုဝင်များ၊ သင်္ဘောသားများနှင့် ကုန်သွယ်ရေးကြောင်းလုပ်ဆောင်နေသော ကုန်သည်များသည် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲမကျင်းပမီ ၁၂ ရက်ခန့်မှစ၍ ဆန္ဒမဲပေးနိုင်ပါသည်။ တာဝန်ထမ်းဆောင်လျက်ရှိသော တပ်မတော်သားများအတွက် မဲရုံများကို ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ ၇၂ နာရီကြိုတင်၍ ဖွင့်လှစ်ပေးထားပြီး ရွေးကောက်ပွဲနေ့ မဲရုံပိတ်ချိန်အထိ မဲပေးနိုင်ပါသည်။

ရွေးကောက်ပွဲနေ့ကို အများပြည်သူရုံးပိတ်ရက်များတွင် ကျင်းပရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ မဲရုံဖွင့်ချိန်ကို နံနက် ၇ နာရီမှ ည ၁၀ နာရီအထိ သတ်မှတ်ထား၍ ည ၁၀ နာရီထိုးသော်လည်း မဲရုံပရိဝုဏ်အတွင်း ဆန္ဒမဲပေးမည့်မဲဆန္ဒရှင်များကျန်ရှိနေပါက ထိုသူများကို မဲပေးပြီးသည်အထိ မဲရုံကိုဖွင့်လှစ်ထားရှိပါသည်။ အခြေချနေထိုင်သူ ၃၅၀ ထက် လျော့နည်းသောနေရာများ၊ ဆေးရုံများ၊ အချုပ်ခန်းများ စသည့်နေရာငယ်များတွင် နံနက် ၈ နာရီမှ ည ၈ နာရီအထိ မဲရုံဖွင့်လှစ်ထားရှိပါသည်။ ဆေးရုံ၌ဖွင့်လှစ်ထားရှိသော မဲရုံတွင်မဲပေးရန် သတ်မှတ်ထားသည့်အချိန်၌ ဆေးရုံတက်နေသော လူနာများ၊ ဆေးရုံဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် လာရောက်မဲပေးနိုင်ခြင်းမရှိပါက မဲရုံပိတ်ချိန်ရောက်သော်လည်း ၎င်းတို့အနေဖြင့် သွားရောက်မဲပေးနိုင်စေရန် အထူးအခြေအနေတစ်ရပ်အနေဖြင့် ခွင့်ပြုထားပါသည်။

ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသော မဲဆန္ဒရှင်များအနေဖြင့် ၎င်းတို့မှတ်ပုံတင်ထားသောလိပ်စာနှင့် အနီးဆုံးမဲရုံတွင် သွားရောက်မဲပေးရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုမဲရုံတွင် မဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသည့် မဲစာရင်းကို ထိန်းသိမ်းထားရှိပါသည်။ မဲရုံ၌တာဝန်ရှိသူများက မဲဆန္ဒရှင်၏ သက်သေခံကတ်ပြား (နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်၊ ယာဉ်မောင်းလိုင်စင် စသည်) တို့ကို စိစစ်၍ ၎င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သောမဲရုံတွင် လာရောက်မဲပေးခြင်း ဟုတ်/ မဟုတ်ကို စစ်ဆေးခြင်း၊ မဲစာရင်းနှင့်တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးခြင်းများ ပြုလုပ်ပြီးနောက် စာအိတ်တစ်အိတ်ကို မဲဆန္ဒရှင်ထံသို့ ပေးအပ်ပါသည်။ လျှို့ဝှက်ဆန္ဒပြုရမည့်နေရာတွင် နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခုစီအတွက် ရိုက်နှိပ်ထားသည့် ဆန္ဒမဲလက်မှတ်များကို ထားရှိထားပါသည်။ မဲလက်မှတ်ပေါ်တွင် နိုင်ငံရေးပါတီ၏တရားဝင်အမည်နှင့် သီးသန့်စာလုံးများကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ပါတီများအနေဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ ၎င်းတို့ပါတီဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို ပြည်သူထံသို့ ဖြန့်ဝေထားရှိရပါသည်။ အများအားဖြင့် ပိုစတာများကို အသုံးပြုပါသည်။ မဲဆန္ဒရှင်များအနေဖြင့် ၎င်းတို့ရွေးချယ်လိုသော ပါတီအမည်ပါရှိသော မဲလက်မှတ်ကို ရွေးချယ်ပြီး စာအိတ်ထဲသို့ထည့်ကာ ချိပ်ပိတ်ပြီး မဲပုံးထဲသို့ထည့်၍ ဆန္ဒပြုရပါသည်။ ထိုစနစ်သည် စာမတတ်သောသူများလည်း အသုံးပြုနိုင်သည့် ရိုးရှင်းသည့်နည်းလမ်းဖြစ်ပါသည်။

ဆေးရုံများ၊ အချုပ်ခန်းများ၊ နိုင်ငံခြားရှိသံရုံးများ၊ တပ်များ၊ အမျိုးသမီးဂေဟာများ၊ အစ္စရေးသင်္ဘောများ (ဆေးဝန်ထမ်းများ၊ လူနာများ၊ နိုင်ငံခြားသံရုံးဝန်ထမ်းများနှင့် ၎င်းတို့၏မိသားစုဝင်များ၊ နိုင်ငံရပ်ခြားရှိ ဂျူးအေဂျင်စီဝန်ထမ်းများ၊ တပ်မတော်သားများ၊ အကျဉ်းထောင်ရှိ ဝန်ထမ်းများ၊ သင်္ဘောသားများ၊ အမျိုးသမီးဂေဟာများတွင် အခြေချနေထိုင်သူများအတွက်) စသည့်နေရာများတွင် အထူးမဲရုံများကို ဖွင့်လှစ်ထားရှိပါသည်။ မသန်စွမ်းသူများ လာရောက်မဲပေးနိုင်သော မဲရုံများကိုလည်း နိုင်ငံအနှံ့တွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိပါသည်။ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေရသော ရဲဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် မည်သည့်မဲရုံတွင်မဆို မဲပေးနိုင်စေရန် စီမံထားရှိပါသည်။ သို့သော်လည်း နှစ်ကြိမ်မဲပေးနိုင်ခြင်းမရှိစေရန်အတွက် မဲရုံများတွင် ထိုဒေသအတွင်း အခြေချနေထိုင်သည့် ဒေသခံများကို ထည့်သွင်းဖွဲ့စည်းထားရှိ၍ စာအိတ်နှစ်ထပ်ဖြင့် မဲပေးခြင်းကိုလည်း စီစဉ်ဆောင်ရွက်ထားပါသည်။

စာအိတ်နှစ်ထပ်ဖြင့်မဲပေးခြင်းဆိုသည်မှာ ဆေးရုံများ၊ မသန်စွမ်းသူများအတွက် ဖွင့်လှစ်ထားသည့်မဲရုံများ၊ နိုင်ငံရပ်ခြားရှိမဲရုံများ စသည့် အထူးမဲရုံများ၌ မဲဆန္ဒရှင်များအနေဖြင့် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းမရှိဘဲ မဲပေးရာတွင် ၎င်းတို့ဆန္ဒပြုရွေးချယ်ထားသော နိုင်ငံရေးပါတီအမည်ပါဝင်သည့် ဆန္ဒမဲလက်မှတ်ထည့်သွင်းထားသည့် စာအိတ်နှင့် ၎င်းတို့၏မဲဆန္ဒရှင်အမှတ်၊ နေရပ်လိပ်စာများကို ရေးသားထားသောစာရွက်တို့ကို စာအိတ်အကြီးထဲသို့ စုပေါင်းထည့်သွင်း၍ မဲပေးရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မဲနှစ်ကြိမ်ပေးခြင်းမရှိနိုင်စေရန် ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ လျှို့ဝှက်မဲပေးခြင်းစနစ်ကို မထိခိုက်စေရန်အတွက် စာအိတ်နှစ်ထပ်ဖြင့်ပေးထားသောမဲများကို နက်ဆက်လွှတ်တော်တွင်သာ ဖွင့်ဖောက်ရေတွက်ခြင်း ပြုလုပ်ပါသည်။

မဲရေတွက်ခြင်းနှင့်မဲရလဒ်များကြေညာခြင်း

ပုံမှန်အားဖြင့် မဲရုံပိတ်ချိန်တွင် မဲရုံဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် မဲလက်မှတ်များကို မဲရုံ၌ပင်ရေတွက်၍ ရလဒ်များနှင့် မဲလက်မှတ်များပါဝင်သောမဲပုံးများကို တစ်နိုင်ငံလုံးတွင်ဖွင့်လှစ်ထားရှိသော မဲရေတွက်စင်တာ ၂၅ ခုထဲမှ အနီးဆုံးတစ်ခုသို့ ပို့ဆောင်ပါသည်။ ထိုမဲရေတွက်စင်တာတွင် မဲမသမာမှုများ ရှိ/ မရှိစစ်ဆေး၍ ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မတီရှိ Software စနစ်သို့ ထည့်သွင်းပါသည်။ ထို Software သည် မည်သည့် Internet နှင့်မျှ ချိတ်ဆက်ထားခြင်းမရှိသည့် Closed System ဖြစ်ပါသည်။ ထို Software က မဲမသမာမှုများ ရှိ/ မရှိကို ထပ်မံစစ်ဆေးပါသည်။ အကယ်၍ မသမာမှုများရှိသည်ကို Software က ရှာဖွေတွေ့ရှိပါက မဲရေတွက်စဉ်ကရှိနေခဲ့သည့် ဒေသကိုယ်စားပြုတရားသူကြီး၏ရှေ့မှောက်တွင် ထိုအမှုကို ကြားနာ၍စီရင်ချက်ချပါသည်။ မဲရလဒ်များကို ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မတီက အတည်ပြုကြေညာပါသည်။ စာအိတ်နှစ်ထပ်ဖြင့် ပေးထားသော မဲများကို နက်ဆက်လွှတ်တော်တွင်သာ ဖွင့်ဖောက်ရေတွက်ပါသည်။ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က စာအိတ်အကြီးထဲတွင်ပါရှိသည့် မဲဆန္ဒရှင်၏အချက်အလက်များနှင့် ၎င်းတို့မဲပေးရမည့်မဲရုံမှ မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းတို့ကို တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးပါသည်။ မဲနှစ်ကြိမ်ပေးပြီးဖြစ်ပါက ၎င်းတို့အမည်ကို မျဉ်းသား၍ခြစ်ပစ်ပါသည်။ ထိုသို့မဟုတ်ပါက ဆန္ဒမဲလက်မှတ်ပါဝင်သောစာအိတ်ကို အခြားအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သို့ပေး၍ ထိုအဖွဲ့က ဖွင့်ဖောက်၍ မဲရေတွက်ပါသည်။ ထိုနည်းအားဖြင့် လျှို့ဝှက်ဆန္ဒမဲပေးခြင်းစနစ်ကို ထိန်းသိမ်းထားရှိပါသည်။

အချိုးကျကိုယ်စားပြုတွက်ချက်ပုံ

(၂၄ ကြိမ်မြောက် နက်ဆက်လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ)

ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူပေါင်း	-	၆၅၇၈၀၈၄ ဦး
ခိုင်လုံမဲ	-	၄၄၁၀၀၅၂
ကိုယ်စားလှယ်နေရာရရှိရန် ပါတီများအနေဖြင့် အနည်းဆုံးလိုအပ်သည့် ခိုင်လုံမဲအရေအတွက်	-	ခိုင်လုံမဲ ၄၄၁၀၀၅၂ ၏ ၃.၂၅ % = ၁၄၃၃၂၇

စာမျက်နှာ ၂၁ သို့ ✪

နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာနက ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများသို့ ဆွမ်းဆန်၊ ဆီနှင့် ပဲတို့ လှူဒါန်း

ကော့သောင်း စက်တင်ဘာ ၉

နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန နယ်စပ်ဒေသနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနသည် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး ကော့သောင်းခရိုင်အတွင်းရှိ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများသို့ ဆွမ်းဆန်၊ ဆီနှင့် ပဲတို့ကို လှူဒါန်းပေးလျက်ရှိရာ စက်တင်ဘာ ၈ ရက် နံနက်ပိုင်းက ကော့သောင်းမြို့နယ် ဒုတိယမြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဦးသူဟိန်းစိုး၊ ကော့သောင်းခရိုင်ဖွံ့ဖြိုးမှုကြီးကြပ်ရေးရုံးမှ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးစိုးနိုင်နှင့် တာဝန်ရှိသူများသည် ကော့သောင်းခရိုင်အတွင်းရှိ နိဗ္ဗာန်အေးကျောင်းတိုက်၊ ပတ္တမြားကျောင်းတိုက်၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကျောင်းတိုက်တို့အား ဆွမ်းဆန် ၂၅ အိတ်၊ ဆီ ၂၈ ဒသမ ၅ ပိဿာ၊ ပဲ ၅၇ ပိဿာတို့ကို ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန နယ်စပ်ဒေသနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနသည် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများနှင့် ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်များသို့ ယနေ့အထိ လှူဒါန်းမှုစုစုပေါင်း ဆွမ်းဆန် ၅၇ အိတ်၊ ပဲ ၁၆၆ ပိဿာနှင့် ဆီ ၈၃ ပိဿာတို့အား လှူဒါန်းခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ငွေကြယ်

လှည်းကူး၊ မှော်ဘီနှင့် သန်လျင်မြို့နယ်တို့ရှိ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများသို့ ဆွမ်းဆန်၊ ဆီ၊ ပဲနှင့် အလှူငွေတို့ ဆက်ကပ်လှူဒါန်း

ရန်ကုန် စက်တင်ဘာ ၉

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး လှည်းကူးမြို့နယ် အောင်တံခွန်ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊ မှော်ဘီမြို့နယ် မဟာဝိဟာရကျောင်း၊ သန်လျင်မြို့နယ် သီတဂူဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်တို့သို့ ယနေ့နံနက်ပိုင်းတွင် သာသနာရေးဦးစီးဌာန ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးသိန်းဝင်းနှင့် တာဝန်ရှိသူများက ဆွမ်းဆန်၊ ဆီ၊ ပဲနှင့် ဝတ္ထုငွေတို့ကို ဆက်ကပ်လှူဒါန်းသည်။

ထိုသို့ လှူဒါန်းရာတွင် လှည်းကူးမြို့နယ် အောင်တံခွန်ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၌ ဝါဆိုဝါကပ်တော်မူသော သံဃာအပါး ၅၀ အတွက် ဆန် ၁၀ အိတ်၊ ဆီ ပိဿာ ၃၀၊ ပဲ ၃၆ ပိဿာ၊ ဝတ္ထုငွေ၊ မှော်ဘီမြို့နယ် မဟာဝိဟာရကျောင်း၌ ဝါဆိုဝါကပ်တော်မူသော သံဃာအပါး ၉၀၀ အတွက် ဆန်အိတ် ၅၀၊ ဆီ ပိဿာ ၁၀၀ ၊ ပဲ ၁၄၄ ပိဿာ၊ ဝတ္ထုငွေနှင့် သန်လျင်မြို့နယ် သီတဂူဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်၌ ဝါဆိုဝါကပ်တော်မူသော သံဃာ ၁၀၈ ပါးအတွက် ဆန် ၂၂ အိတ်၊ ဆီ ၆၅ ပိဿာ၊ ပဲ ၈၄ ပိဿာနှင့် ဝတ္ထုငွေတို့ ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

သတင်းစဉ်

✪ စာမျက်နှာ ၂၀ မှ

ကိုယ်စားလှယ်တစ်နေရာအတွက် မဲရရှိရမည့်ခိုင်လုံမဲပမာဏ – ခိုင်လုံမဲ ၄၄၁၀၀၅၂ / နက်ဆက်လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်အရေအတွက် (၁၂၀) = ၃၆၇၅၀ မဲ

စုစုပေါင်းခိုင်လုံမဲအရေအတွက် ၁၄၃၃၂၇ နှင့်အထက် ရရှိထားသော နိုင်ငံရေးပါတီများသည် ၎င်းရရှိထားသောစုစုပေါင်းခိုင်လုံမဲထဲမှ ၃၆၇၅၀ မဲအတွက် ကိုယ်စားလှယ်နေရာတစ်နေရာရရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။

၂၀၂၁ ခုနှစ် အစ္စရေးနိုင်ငံရွေးကောက်ပွဲ

အစ္စရေးနိုင်ငံ၏ နက်ဆက်လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲကို ၂၀၂၁ ခုနှစ် မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့က ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ နက်ဆက်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်နေရာ ၁၂၀ အတွက် ကျင်းပခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုရွေးကောက်ပွဲမှာ နှစ်နှစ်အတွင်းလေးကြိမ်မြောက်ကျင်းပသော ရွေးကောက်ပွဲဖြစ်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် Haredi Judaism (အကြမ်းဖက်မှုနှင့်စစ်ပွဲများကိုဆန့်ကျင်သည့် ဂျူးလူမျိုး) များ တပ်မတော်တွင် မဖြစ်မနေစစ်မှုထမ်းရမည့်ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍လည်းကောင်း၊ အကျင့်ပျက်ခြစားမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍လည်းကောင်း အစိုးရအဖွဲ့အတွင်း အငြင်းပွားမှုများကို ဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းမရှိသည့်အဆုံး အစိုးရအဖွဲ့ကိုဖျက်သိမ်း၍ ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဧပြီလ ၉ ရက်နေ့တွင် (၂၁) ကြိမ်မြောက်နက်ဆက်လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ သို့သော်လည်း ၂၀၁၉ ခုနှစ် မေလတွင် ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူးခန့်အပ်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်ပေါ်သောကြောင့် လွှတ်တော်ကို ဖျက်သိမ်းခဲ့ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ၂၀၁၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် (၂၂) ကြိမ်မြောက် နက်ဆက်လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲကို ထပ်မံကျင်းပခဲ့ပါသည်။ အနိုင်ရပါတီနှစ်ခုအကြား သဘောထားကွဲလွဲမှုများထပ်မံဖြစ်ပွားခဲ့သောကြောင့် (၂၂) ကြိမ်မြောက်လွှတ်တော်ကိုလည်း ထပ်မံဖျက်သိမ်းခဲ့ပါသည်။ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် မတ်လ ၂ ရက်နေ့တွင် (၂၃) ကြိမ်မြောက် နက်ဆက်လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲကို ထပ်မံကျင်းပခဲ့ပြီးနောက် Likud ပါတီနှင့် Blue and White ပါတီတို့အကြား သဘောတူလက်မှတ်ရေးထိုးထားသော မဟာမိတ်ဖွဲ့စည်းခြင်းသဘောတူညီချက်အရ နောက် ၃၆ လအကြာတွင် ရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပရန်ဖြစ်သော်လည်း နက်ဆက်လွှတ်တော်အနေဖြင့် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့အထိ အစ္စရေးနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံတော်ဘဏ္ဍာငွေအသုံးစရိတ်ကို အတည်ပြုနိုင်ခြင်းမရှိသည့်အခြေအနေကြောင့် ဥပဒေတွင်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း နက်ဆက်လွှတ်တော်ကို ဖျက်သိမ်း၍ ၂၀၂၁ ခုနှစ် မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် (၂၄) ကြိမ်မြောက် နက်ဆက်လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲသည် နှစ်နှစ်အတွင်း လေးကြိမ်မြောက်ကျင်းပသော ရွေးကောက်ပွဲဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။

၂၀၂၁ ခုနှစ် နက်ဆက်လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲတွင် ထူးခြားချက်အနေဖြင့် အချိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ်ဖြင့် မဲရေတွက်ရာတွင် မဲအပိုများကို ပေါင်းစပ်၍ရေတွက်ခြင်းသဘောတူညီချက် (Surplus Vote Agreements) ကို ၂၀၂၁ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် အသုံးပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ Surplus Vote Agreements ကို အသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက် ၃ ဒသမ ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းနှင့်အထက် ခိုင်လုံမဲရရှိထားသော နိုင်ငံရေးပါတီများ၏ ခိုင်လုံမဲစုစုပေါင်းကို အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သောနည်းအတိုင်း တွက်ချက်၍ ကိုယ်စားလှယ်နေရာများကျန်ရှိနေပါက –

Surplus Vote Agreement လုပ်ထားသော နိုင်ငံရေးပါတီနှစ်ခု၏ ကျန်ရှိနေသောမဲ / ထိုပါတီနှစ်ခုမှ ရရှိထားသောကိုယ်စားလှယ်နေရာအရေအတွက်+၁

ကိုအသုံးပြု၍ တွက်ချက်ပြီး အများ၊ အနည်းလိုက်စီကာ ကျန်ရှိနေသော ကိုယ်စားလှယ်နေရာများ ခွဲဝေနိုင်ရေးကို ထပ်မံတွက်ချက်ပါသည်။ Surplus Vote Agreement လုပ်ထားသော နိုင်ငံရေးပါတီများအနေဖြင့် ထပ်မံရရှိလာသော ကိုယ်စားလှယ်နေရာခွဲဝေရာတွင် ကျန်ရှိနေသော မဲအရေအတွက်ပိုမိုများသည့်ပါတီက ကိုယ်စားလှယ်နေရာပိုမိုရရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၂၁ ခုနှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင် နိုင်ငံရေးပါတီ ၁၂ ခုအနေဖြင့် Surplus Vote Agreement ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။ ဥပဒေပြုလွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ နိုင်ငံရေးပါတီများအနေဖြင့် ပါတီခေါင်းဆောင်ရွေးချယ်ခြင်း ရွေးကောက်ပွဲများနှင့် ပါတီများမှ တင်သွင်းမည့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများရွေးချယ်ခြင်း ရွေးကောက်ပွဲများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံရေးပါတီပေါင်း ၃၉ ပါတီမှ ၂၀၂၁ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ပြီး ပါတီ ၁၃ ခုက လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်နေရာများကို အသီးသီးခွဲဝေရရှိခဲ့ပါသည်။ ကိုယ်စားလှယ်နေရာအများဆုံး ၃၀ နေရာကိုမူ Likud ပါတီမှ ရရှိခဲ့ပါသည်။

၂၀၂၁ ခုနှစ် ဥပဒေပြုလွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသည့် မဲဆန္ဒရှင်စုစုပေါင်း ၆၅၇၈၀၈၄ ဦးအနက် ၄၄၃၆၃၆၅ ဦး လာရောက်မဲပေးခဲ့ကြသည့်အတွက် မဲပေးခဲ့သည့်ရာခိုင်နှုန်းမှာ ၆၇ ဒသမ ၄ ရာခိုင်နှုန်း ဖြစ်ပါသည်။ ခိုင်လုံမဲစုစုပေါင်း ၄၄၁၀၀၅၂ မဲ ရရှိခဲ့ပါသည်။ မဲရုံပေါင်း ၁၃၆၈၅ ရုံဖွင့်လှစ်ထားရှိခဲ့ပါသည်။ ထူးခြားဖြစ်စဉ်အနေဖြင့် မဲရုံများတွင် ကင်မရာများ တပ်ဆင်ထားမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကန့်ကွက်လွှာတင်သွင်းမှုများရှိခဲ့ပါသည်။ ၂၀၂၁ ခုနှစ် နက်ဆက်လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲကို အောင်မြင်စွာကျင်းပနိုင်ခဲ့ပြီး ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် အလှည့်ကျတာဝန်ထမ်းဆောင်သည့်စနစ်ဖြင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်မည့်အစိုးရအဖွဲ့ကို တရားဝင်ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့ပါသည်။

နိဂုံး

နိဂုံးချုပ်အားဖြင့် အစ္စရေးနိုင်ငံသည် အနောက်အာရှနှင့် အရှေ့အလယ်ပိုင်းနိုင်ငံများထဲ၌ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအမြင့်ဆုံးနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်ပါသည်။ ပညာရေးအခြေအနေအားဖြင့် အဆင့်မြင့်ပညာရေးစနစ်ကိုကျင့်သုံး၍ ပညာရည်မြင့်မားသည့် လူမှုအသိုက်အဝန်းတစ်ခုကို တည်ဆောက်လျက်ရှိသောနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလည်းဖြစ်ပါသည်။ လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်နှင့် မြင့်မားသည့်နည်းပညာများ၏ ကျောထောက်နောက်ခံပြုကာ စီးပွားရေးကဏ္ဍများကို အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် တည်ဆောက်လျက်ရှိသကဲ့သို့ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ၊ စွမ်းအင်ကဏ္ဍနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကဏ္ဍများတွင်လည်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ အစ္စရေးနိုင်ငံသည် စစ်ပွဲများအချိန်မရွေးဖြစ်ပွားနေသည့်နိုင်ငံဖြစ်သောကြောင့် စစ်ရေးအခြေအနေအရ ငြိမ်သက်မှုမရှိသော်လည်း တည်ငြိမ်သည့်နိုင်ငံရေးအခြေအနေဖြစ်ပေါ်လာရေးအတွက် ဥပဒေပြုရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် တရားစီရင်ရေးအာဏာများကို ခွဲဝေကျင့်သုံးလျက်ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့နိုင်ငံနှင့် သင့်လျော်သောအချိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ်ကိုကျင့်သုံးကာ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ထားသော နိုင်ငံရေးပါတီအသီးသီးမှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ညွန့်ပေါင်းအစိုးရတစ်ရပ်ဖွဲ့စည်းကာ ဒီမိုကရေစီစနစ်ရှင်သန်ထွန်းကားရေးအတွက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပါကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။ ။

Ref:

https://en.wikipedia.org/wiki/Israel https://en.wikipedia.org/wiki/April_2019_Israeli_legislative_election

https://en.wikipedia.org/wiki/September_2019_Israeli_legislative_election

https://en.wikipedia.org/wiki/2020_Israeli_legislative_election

https://en.wikipedia.org/wiki/2021_Israeli_legislative_election

https://en.wikipedia.org/wiki/Thirty-sixth_government_of_Israel

https://knesset.gov.il/description/eng/eng_mimshal_res24.htm

https://bechirot24.bechirot.gov.il